

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ОДНОГО РАЗУ, НАЙХОЛОДНІШОЇ НОЧІ, у переддень зимового сонцестояння, у найтемнішому серці лісу, смерть і Фортуна прийшли на перехрестя.

Вони стояли горді й незбагненні в прозорому, мов скло, снігу: Смерть у своєму савані з диму похоронного вогнища й тіней, а Фортуна у сукні із золота та кісток. Більше нічого додати, бо не існує двох душ, які бачать Смерть і Фортуну однаково; але ми відразу розуміємо, що це вони, коли зустрічаємо.

Цієї ночі жінка прийшла зробити саме це: зустріти їх. Її тьмяно-руді кучері вибивалися з-під вовняної шапки, обшмагане вітром червоне обличчя було так само виснажене, як і пошарпаний плащ на плечах. У руці вона стискала тьмянний залізний ліхтар, світло якого ледь жевріло й насили вихоплювало з темряви сніжинки, що пролітали повз, немов світлячки, перш ніж розтанути в пільмі.

Іншою рукою вона стискала рвану рукавицю маленької дівчинки, що прийшла з нею.

— Будь ласка, — благала жінка, тремтячи від снігу, що сягав гомілок. — Ми й так уже на межі, щоб прогодувати дванадцять ротів, а ця — просто невдаха. Куди б вона не піткнулася, молоко псується, вовна сплутується, зерно розсипається. Вона руйнує все, чого торкається.

Маленька дівчинка мовчала.

— Їй лише... — Фортуна нахилила голову, і монети на вінку, що обвивав її чоло, замерхтіли

й почали змінюватися: то із мідних на вугільні, то зі срібних на золоті.

— Три? Десять? Вибач, я ніколи не можу вгадати з вами, людьми.

— Чотири, — промовила Смерть м'яким темним голосом, бо Смерть завжди знала.

Фортуна зморщила носа.

— Молода. Саме той вік, щоб розсипати зерно й ламати речі.

— Вона тринадцята, — наполягала жінка, і штовхнула ліхтар вище, ніби намагалася донести думку, як уперта корова. Слабке світло багаття відблискувало на монетному вінку Фортуни й тонкій каймі каптура Смерті. — Як і я. Це робить її тринадцятою дочкою тринадцятої дочки. Її талан прогнів наскрізь.

— Ти сказала решті дітей, що відведеш її до лісу шукати талан.

Нижча Богиня витягнула монету зі свого вінка й дозволила їй танцювати навколо пальців, виблискуючи міддю й сріблом, золотом і чорнотою.

— А насправді ти шукала мене, — закінчила Смерть глибоким оксамитовим голосом, й обличчя жінки скривилося від сорому. — Але тут знайшла нас обох. Ти пройшла довгий шлях, крізь темряву й мороз, щоби просити нашої милості.

— Просити благословення в пані Фортуни. Ризиковано. Невідомо, що станеться, — по обличчю Фортуни ковзнуло щось середнє між жорстокістю та співчуттям, коли її монета вислизнула зі швидких пальців, виблискуючи днем і ніччю, червоним та білим.

Смерть, навпаки, не ворухнулася.

— Ти знаєш мої дари й розумієш, що я забираю багато, та мало що віддаю. Але скажу тобі так: лише одна з вас повернеться додому.

Жінка різко видихнула.

Фортуна усміхнулася, її монета блиснула, як сонце і сніг, як тінь і кров.

— Ти шукала Смерть у лісах. Ти думала, шлях назад буде легким?

Жінка нічого не відповіла. Вогонь у ліхтарі згаснув.

— Проби, — звеліла Смерть. — Що ти хочеш від нас?

Ліхтар затрясся в руці жінки, її кісточки потріскалися від мозолів і холоду.

— Я хочу найкращого для... для кожної.

— Вибирай, — наказала Смерть. — Хто з вас повернеться?

Жінка відпустила дочку.

Фортуна підняла підборіддя дівчинки. Вона побачила очі, чорніші за ніч, на блідому, вкритому ластовинням обличчі, і дві коси, мов вогонь ліхтаря, зав'язані дрантям.

— Як тебе звати? — спитала Смерть, коли жінка повернулася й побігла геть від перехрестя, крадучи останню крихту вогню з багаття.

— Ванья, — перше, що я сказала хрещеним матерям, — мене звати Ванья.